

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Починок-Кучук авыл башкарма комитеты

КАРАР

«21» декабрь 2021 ел

№37

«2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы
Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук
авыл жирлеге муниципаль берәмлекенән
транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү программасын раслау турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе Шәһәр
төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту
турында» 2014 елның 29 декабрендәге 456-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе
Хөкүмәтенең «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы
системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2015 елның
25 декабрендәге 1440 номерлы каары нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Починок-Кучук авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. 2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-
Кучук авыл жирлеге муниципаль берәмлекенән транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү Программасын күшүмтә нигезендә расларга
2. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Авыл жирлеге башкарма
комитеты житәкчесе:

 Р.Э. Гыйняитов

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Починок-Кучук авыл
жирлеге башкарма комитетының 21 декаюրб
2021 елның 37 номерлы карарына күшымта

**2022 – 2030 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ПОЧИНОК-КУЧУК
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ
ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ**

ЭЧТЭЛЕК

1. Кереш
2. Программа паспорты
3. Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасының хэзэрge торышы характеристикасы
4. Транспортка сорай, халыкның хэрэктэй иту күләме һәм характеристы, Починок-Кучук авыл жирлөгө территорииясендэ булган транспорт төрлөре буенча йөк ташу фаразлары
5. Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнен принципиаль вариантылары һәм максатчан күрсөткөчлөр буенча бэяләү
6. Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар исемлөгө һәм чараларны тормышка ашыру чираты
7. Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларын финанслау күләмнәрен һәм чыганакларын бэяләү
8. Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларының нәтижәлелеген бэяләү
9. Починок-Кучук авыл жирлөгө территорииясендэ транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендэ институцион үзгәртүләр, эшчәнлекне хокукий һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

1. КЕРЕШ

2022 – 2030 елларга Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнде:

- «Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы» 2004 елның 29 декабрендәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерацияндә автомобиль транспортында һәм шәһәр жир өсте электр транспортында пассажирлар һәм багажны дайми ташуны оештыру һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 220-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерацияндә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы карары

Программа Починок-Кучук авыл жирлегенең (алга таба – жирлек) транспорт инфраструктурасын, шул исәптән жирлекнең социаль-икътисади һәм шәһәр төзелешен үстерүнен, транспорт соравы, халыкны йөртү һәм транспорт төрләре буенча йок ташу күләме һәм характеристы, автомобильләштерү дәрәҗәсе, юл хәрәкәте параметрлары үсешенең төп юнәлешләрен, юл хәрәкәте иминлеге, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тире мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысы курсәткечләрен билгели.

Программаның нигезен авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнен төрле юнәлешләре буенча программа чаралары системасы тәшкил итә. Әлеге Программа авыл жирлегенең тотрыклы үсешенә юнәлдерелгән һәм Татарстан Республикасы транспорт комплексын реформалаштыру буенча дәүләт сәясәтенә тулысынча туры килә.

Программаның максатлары һәм бурычлары – жирлекнең тормышның башка өлкәләрендәге эшчәнлек белән балансланган һәм координацияләнгән транспорт инфраструктурасын үстерү, социаль-икътисадый үсеш өчен шартлар формалаштыру, халыкка, икътисадый эшчәнлекне гамәлгә аширучы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнен куркынычсызлыгын, сыйфатын арттыру, транспорт инфраструктурасының жирлекнең әйләнә-тире мохитенә тискәре йогынтысын киметү.

2. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү програмасы
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук авыл башкарма комитеты 422131, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Починок Кучук авылы, Мектеп ур., 46
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук авыл башкарма комитеты 422131, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Починок Кучук авылы, Мектеп ур., 46
Программаның жаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук авыл башкарма комитеты 422131, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Починок Кучук авылы, Мектеп ур., 46
Программаны эшләүненең максаты	Жирле әһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкцияләүгә булган ихтияж нигезендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасын баланслы, перспективалы үстерүне тәэмин итү
Программаның бурычлары	<p>Программаның максатына ирешү шартлары булып түбәндәгэ бурычларны хәл итү тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - халыкка, шулай ук жирлек территориясендә икътисади эшчәнлек субъектларына транспорт хезмәте күрсәтүнен куркынычсызылыгы, сыйфаты һәм нәтижәлелеге; - шәһәр төзелешен проектлау нормативлары нигезендә халык һәм икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының үтемлелеге; - халыкның хәрәкәттәге ихтияжлары, жирлек территориясендә пассажирлар һәм йөк ташуда икътисадый эшчәнлек субъектларының ихтияжлары нигезендә транспорт инфраструктурасын үстерү; - жирлектә шәһәр төзелеше эшчәнлелеге белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү; - транспорт белән идарә итү өчен шартлар; - хужалык эшчәнлегенең икътисадый нәтижәләренә карата юл хәрәкәтендә катнашучыларның тормыш иминлекен һәм сәламәтлеген тәэмин итү өчен өстенлекле шартлар булдыру; - башка транспорт чараларына карата гомуми файдаланудагы транспорт чаралары хәрәкәтенен өстенлекле шартларын булдыру; - жирлектә жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү өчен шартлар; - гамәлдәгә транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенең нәтижәлелеге.

Максатчан күрсәткечләр	<p>Ремонтланган юлларның озынлыгы (асфальт-бетон жәю), км; ЮТН саны, берәмлек; ЮТНда жәрәхәтләнүчеләр саны, кеше; Төзелгән автомобиль юллары озынлыгы, км.</p>
Программаны тормышка ашыру вакыты	Программа 2022-2030 елларга исәпләнгән
Таләп ителә торган капиталъ көртөмнәр күләме	<p>Программа чарапарын финанс яғыннан тәэмин итү муниципаль программалар кысаларында муниципаль районның жирле бюджеты чарапары һәм Татарстан Республикасы чарапары хисабына гамәлгә ашырыла.</p> <p>2022 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме:</p> <p>1 490 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чарапарын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү;</p> <p>жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капиталъ, агымдагы ремонтлау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, дайми грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чарапар.
	<p>2023 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме:</p> <p>1 490 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чарапарын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү;</p> <p>жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капиталъ, агымдагы ремонтлау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, дайми грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чарапар.
	<p>2024 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме:</p> <p>1 490 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чарапарын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү;</p> <p>жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капиталъ, агымдагы ремонтлау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, дайми грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру,

	<p>юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаralар.</p> <p>2025 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме:</p> <p>1 490 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чаralарын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү;</p> <p>жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капиталъ, агымдагы ремонтлау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, дайми грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаralар. <p>2026-2030 еллар</p> <p>Программаларны финанслау күләме:</p> <p>7 450 000 сум.</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чаralарын үтәү юлы белән жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү;</p> <p>жирле әһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капиталъ, агымдагы ремонтлау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, дайми грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаralар. <p>Муниципаль берәмlek бюджетыннан финанслау ел саен чираттагы финанс елына бюджет формалаштырганда төгәлләштерелә. Финанслау курсәткечләре, эшләнгән проект-смета документациясен һәм барлык дәрәҗәләрдәге бюджетлардан акчаларны фактта булеп бирүне исәпкә алыш, төгәлләштерелергә тиеш.</p>
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре	<p>Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2030 елга түбәндәгеләр планлаштырыла:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Транспорт инфраструктурасын үстерү; 2. Гомуми файдаланудагы транспорт үсеше; 3. Жирлек юллары чeltәren үстерү; 4. Транспортның әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысын киметү; 5. Юл хәрәкәте иминлеген арттыру.

3. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Починок-Кучук авыл жирлеге «Территорияләр чикләрен билгеләү һәм «Кукмара муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең һәм аның составындагы

муниципаль берэмлекләрнең статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындағы 27-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелде.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Починок-Кучук авыл жирлеге Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының көньяк-көнбатыш өлешиндә Кукмара шәһәр тибындағы поселогыннан 14 км көньяктарал, Татарстан Республикасы башкаласыннан 150км ераклыкта урнашкан. Күгәрчен авылы үзәгеннән район һәм республика үзәкләре белән юл чөлтәре Кукмара - Ныртинский, Кукмара - Казан автомобиль юллары буенча гамәлгә ашырыла. Якындағы тимер юл станциясенә кадәр 15 км, елга пристаненә 30 км. Күгәрчен авыл жирлеге: Березняк, Псяк, Важашур, Түбән рус, Уркуш, Ятмас-Дусай һәм Саба урманчылыклары белән чиктә урнашкан. Күгәрчен авыл жирлегенең гомуми мәйданы 6947 гектар тәшкил итә. 2020 елга Татарстан Республикасы дәүләт статистикасы федераль хезмәтенең территориаль органы мәгълүматлары буенча Кучук авыл жирлеге халкы 1072 кеше тәшкил итә.

Күмәк авыл жирлегенең икътисадый системасы үз эченә агросәнәгать комплексын, кече бизнесны (хезмәт күрсәту өлкәсен) ала. Жирлектә сәнәгать предприятиеләре юк. Авыл жирлеген житештерүнең нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә. Күмәк авыл жирлегенең төп авыл хужалыгы белгечлеге - бөртекле үсемлекчелек (бодай, арыш, арпа, кукуруз). Жирлек территориясендә «Хәкимов А.С.» КФХ, «Фатыйхов Р.Р» КФХ, «Һадиев Д.М.» КФХ һәм «Им. Гаврилова» агрофирмасы» ЖЧЖ эшли. Починок-Кучук авыл жирлеге составына: Күгәрчен авылы (административ үзәк), Иске Кня авылы, Княгор авылы, Кызыл Октябрь авылы, Чигайка авылы, Кня-Баш авылы, Синерь авылы, Кашкар авылы керә. Авыл жирлегенең административ үзәге - Починок-Кучук авылы. Торак пунктның торак төзелеше шәхси торак йортлардан гыйбарәт.

Починка-Кучук авыл жирлегендә хезмәт күрсәту объектларыннан түбәндәгеләр эшли: МБОУ "Почкучик урта мәктәбе", Кня-Баш авылындағы "Почкучик урта мәктәбе" МББУ филиалы, Починок-Кучук авыл мәдәният йорты, Иске Кенәр авыл клубы, Княгорск авыл китапханәсе, Күгәрчәк авыл китапханәсе, ФАП, Күгәрчен авылы ФАПы, Кня-Баш авылы ФАПы, Күгәрчәк авыл жирлегендәге ОПС һәм биш кибет. Транспорт-коммуникация инфраструктурасы территорияләренә тышкы транспорт объектлары (автобус түкталышлары), тышкы элемтәләр территорияләре (гомуми файдаланудагы автомобиль юллары) керә.

4. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТКА СОРАУ, ХАЛЫКНЫң ЙӨРЕШЕ һәм ЙӨК ТАШУ ҚУЛӘМЕ һәм ХАРАКТЕРЫНЫң ҮЗГӘРҮЕ ФАРАЗЫ.

Транспорт – авыл жирлеге инфраструктурасының икътисадның барлык тармаклары һәм халыкның йөк һәм пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжларын

канәгатыләндерә, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле продукция төрләрен күчерә, халыкка һәркем файдаланырылык булган транспорт хезмәте күрсәтә торган иң мөһим өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжын тулысынча канәгатыләндерү һәм жирлекнең барлык предприятиеләренең уңышлы эшләве өчен кирәkle шарт булып тора. Авыл жирлегендә төп һәм бердәнбер пассажир транспорты булып такси һәм шәхси автотранспорт тора.

Починок-Кучук авыл жирлеге составына 8 торак пункт керә.

Починка-Кучук авыл жирлегенең торак пунктлары, табигый һәм тарихи факторларга бәйле рәвештә, урам-юл чөлтәренең ачык чагылдырылмаган түрүпочмаклы структурасы булган, утар тибындагы төзелеш белән формалаштырылган. Починок-Кучук авыл жирлегендә төп транспорт артерияләре булып торак төзелешендә төп урамнар һәм төп урамнар тора. Мондый урамнар: Күгәрчен авылы - Ленин, Мәктәп, Яшыләр, Күл; Иске Кня авылы - Октябрь һәм Майская урамнары; Княгор авылы - урамнар: Үзәк, Октябрь һәм Майская; Кызыл Октябрь авылы - Зеленая урамы; Чигайка авылы - Совет урамы; Кня-Баш авылы - Югары, Түбән һәм Урта урамнар; Синерь бистәсе - Садовая урамы, Кашкар авылы - Урман урамы. Әлеге урамнар торак территорияләр эчендә һәм төп урамнар белән интенсив хәрәкәтле юнәлешләр буенча бәйләнешне тәэммин итә.

1 нче таблица Яныл авыл жирлеге чикләрендә урам-юл чөлтәре буенча гомуми мәгълүматлар

№	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021 мәгълүматлар елга
1	Урам чөлтәренең гомуми озынлыгы	км	15
2	Урам чөлтәренең гомуми мәйданы	мән кв.м.	60
3	Урам-юл чөлтәре тығызлыгы	км/км.кв.м	0,30

Починок-Кучук авыл жирлегенең урам-юл чөлтәрен анализлау нәтиҗәсенә транспортның эшен катлауландыручи түбәндәгә сәбәпләр ачыкланды:

- урам һәм юлларның техник торышы канәгатыләнерлек булмау;
- машиналар йөрү өлешенең киңлеге житмәү (4-5);
- грунт юлларның шактый озын булуы;
- урамнарның билгеләнеше буенча дифференциацияләү булмау;
- жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәkle тротуарлар булмау.

2 нче таблица Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Починок-Кучук авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеге

		Озынлыгы, км
--	--	--------------

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Идентификация номеры	Барлығы
	Барлығы:		15
	Починок Кучук авылды		3,16
1.	Ленин ур.,	92-633-460-101 ОП-МП-01	0,99
2.	Мәктәп ур.	92-633-460-101 ОП-МП-02	0,79
3.	Яшьләр ур.	92-633-460-101 ОП-МП-03	0,67
4.	Күл урамы	92-633-460-101 ОП-МП-04	0,71
	Иске Кня авылды		1,7
1	Октябрь ур.	92-633-460-116 ОП-МП-05	1,15
2	Майская ур	92-633-460-116 ОП-МП-06	0,55
	Княгор авылды		1,47
1	Үзәк ур.	92-633-460-121 ОП-МП-07	0,61
2	Октябрь ур.	92-633-460-121 ОП-МП-08	0,6
3	Майская ур	92-633-460-121 ОП-МП-09	0,26
	Кызыл Октябрь авылды		0,67
1	Зеленая ур.	92-633-460-126 ОП-МП-10	0,67
	Чигайка авылды		0,78
1	Совет урамы	92-633-460-131 ОП-МП-11	0,78
	Кня-Баш авылды		2,4
1	Югары урам	92-633-460-111 ОП-МП-12	0,73
2	Урта ур.	92-633-460-111 ОП-МП-13	1,42
3	Тұбән урам	92-633-460-111 ОП-МП-14	0,25
	Синеръ бистәсе		1,25
1	Садовая ур.	92-633-460-136 ОП-МП-15	1,25
	Кашкара авылды		2,6
1	Урман урамы	92-633-460-106 ОП-МП-16	2,6

Починок-Кучук авыл жирлеге территориясендә жиңел һәм йөк автомобильләре саны 2021 елга 300 берәмлеккә якын тәшкил итә, шул исәптән жиңел автомобильләр - 275, йөк автомобильләре - 25 һәм алга таба үсеш тенденциясенә ия.

5. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕЦ ПРИНЦИПИАЛЬ ВАРИАНТЛАРЫ ҺӘМ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ БУЕНЧА БӘЯЛӘҮ

Шәхси торак төзелеше өчен территорияләр арту сәбәпле, урам-юл чeltәrenә йөкләнеш артачак.

Тышкы автомобиль юллары чeltәren үстөрү буенча проект каарлары поселокларны тотрыкли эчке һәм тышкы транспорт элемтәләре белән тәэммин итә торган жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына ремонт чараларын үткәрүдән гыйбарәт.

ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕЦ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Починок-Кучук авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системасының максатчан индикаторлары һәм үсеш күрсәткечләре.

3 нче таблица

Индикаторлар төркеме	Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2022	2023	2024	2025	2026-2030
Халык өчен транспорт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеге критерийлары	Автомобиль урамнары һәм юллар системасы	км	15	15	15	15	15
Урам-юл чeltәren үстөрүгө ихтыяж күрсәткечләре	Урам-юл чeltәrenен гомуми озынлығы	км	15	15	15	15	15
Урам-юл чeltәre кулланучыларын колачлау дәрәжәсе күрсәткечләре	Транспорт белән тәэммин ителеш	Берәмлек/1000 кеше	302	310	312	315	320
	Юл хәрәкәте иминлеге	%	100	100	100	100	100
Урам-юл чeltәrenен ышанычлылығы күрсәткечләре	Челтәрләрне реконструкцияләү күләме (бер ел эчендә)*	км	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

6. ЖИРЛЕКНЕЦ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ЧИРАТЫ.

Генплан нигезендә, жирlekneç kирәkle транспорт элемтәсен тәэммин итә торган һәм билгеләнеше һәм параметрлары буенча классификацияләнгән, үсеп килуче транспорт агымнарын, шулай ук тышкы автомобиль юлларына чыгуны тәэммин итә

торган урам-юл чөлтэренең гамәлдәге структурасын саклап калып, автомобиль урамнары һәм юллары системасын булдыру үзәндә тотыла.

Торак пунктларда транспорт элемтәсенең куркынычсызлыгын, өзлексезлеген һәм үңайлылыгын тәэмин итү өчен, Генераль план нигезендә урамнар һәм юллар тәзү каралган.

Урам һәм юл категорияләрен СП 42.13330.2011 «Шәһәр тәзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен плансаштыру һәм тәзү. СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе» 9 нчы таблицада китерелгән классификация нигезендә билгеләргә кирәк

- тәп (главные) урамнар;
- торак тәзелешендәге урамнар: тәп (основные);
- торак тәзелешендәге урамнар: икенче дәрәжәле;

4 нче таблица

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Озынлыгы, км				Автомобиль юлы классы	Автомобиль юлы категориясе ...		
		Барлыгы	Шул исәптән:						
			а/б	Щеб, грав.	Грунт				
	Починок Кучук авылды								
1	Ленин ур.,	0,99		0,99		гади типтагы юл	Төп урам, торак төзелешендәге урам		
2	Мәктәп ур.	0,79	0,79			гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
3	Яшыләр ур.	0,67		0,67		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
4	Күл урамы	0,71		0,71		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Иске Кня авылды								
1	Октябрь ур.	1,15	1,15			гади типтагы юл	Төп урам, торак төзелешендәге урам		
2	Майская ур	0,55		0,55		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Княгор авылды								
1	Үзәк ур.	0,61		0,61		гади типтагы юл	Төп урам, торак төзелешендәге урам		
2	Октябрь ур.	0,6		0,6		гади типтагы юл	Торак төзелешендәге урам		
3	Майская ур	0,26		0,26		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Кызыл Октябрь авылды								
1	Зеленая ур.	0,67		0,67		гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Чигайка авылды								
1	Совет урамы	0,78		0,78		Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Кня-Баш авылды								
1	Югары урам	0,73		0,73		Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам		
2	Урта ур.	1,42	0,29	1,13		Гади типтагы юл	Төп урам, торак төзелешендәге урам		
3	Түбән урам	0,25		0,25		Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Синерь бистәсө								
1	Садовая ур.	1,25		1,25		Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		
	Кашкара авылды								
1	Урман урамы	2,6			2,6	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам		

Урам-юл чөлтәренең тәкъдим ителгән структурасы транспорт проблемаларын мөмкин кадәр хәл итә: торак пунктларны кирәклә элемтә белән тәэмин итә, тәбәк автоюлларына уңайлы чыгу мөмкинлеген тәэмин итә, шулай ук, торак төзелешен эйләнеп үтеп, йөк һәм авыл хужалыгы транспорты хәрәкәте проблемасын хәл итә.

Транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар транспорт инфраструктурасы объектларын үстерүгә булган ихтияжлар нигезендә түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм алардагы ясалма корылмаларны паспортлаштыру һәм кадастр исәбенә алу;

- жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы хужасыз автомобиль юлларын һәм аларга ясалма корылмаларны муниципаль милеккә рәсмиләштерү;

- жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны агымдагы ремонтлау;

курсәткечләре, категорияләренә карап, юлларның эксплуатацион характеристикаларына карата стандартлар таләпләренә туры килә торган юл-урام чөлтәре участокларын саклау,

- Починок-Кучук авыл жирлегенең генераль планы нигезендә юл-урам чөлтәрен төзү;

- жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны капиталь ремонтлау;

- жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проектын эшләү;

жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проектын керту;

- жирлек торак пунктларының үзәк өлешендә каты өслекле жәяүлеләр тротуарлары ясау

;

- торак пунктлар арасында велосипед маршрутларын оештыру.

7. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫН ФИНАНСЛАУ КҮЛӘМНӘРЕН ҺӘМ ЧЫГАНАКЛАРЫН БӘЯЛӘУ

2022-2030 елларга Починок-Кучук авыл жирлегенең урам-юл чөлтәре объектларын модернизацияләү буенча беренчел чараларга кирәклә акчаларның гомуми күләме 1800 мең сүм тәшкىл итә.

транспорт инфраструктурасы буенча инвестицияләрнең план күләмен тормышка ашырыла торган һәм тормышка ашыру планлаштырыла торган урам-юл чөлтәрен үстерү проекtlарын исәпкә алып, шулай ук аларның финанс көртемнәренә булган өстенлекле ихтияжларын исәпкә алып бўл 2022 – 2030 елларга эшләнгән. Алынган нәтижәләр (2022 ел бәяләре белән)

5 нче таблица

Починок-Кучук авыл жирлегенең Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыру чорына инвестицияләр күләмен бўлү, мен сүм.

№т/б	Хезмәт	Программаны тормышка ашыруга инвестицияләр
------	--------	--

	төрләре	2022	2023	2024	2025	2026-2030	Барлығы
1	Юлларны ремонтлау	1100	1100	1100	1100	5500	10000
2	Юлларны карап тоту	265	265	265	265	1325	3645
3	Яктырту	125	125	125	125	625	1240

Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерүү программасын тормышка ашыруга акчаларны хак куеп бўлу (оценочное распределение денежных средств) (2021 ел бэяләре белэн)

6 нчы таблица

Починок-Кучук авыл жирлеге программасын тормышка ашыруга акча жәлеп итү чыганаклары, мең сум

№т/б	Атамасы	Барлық дәрәжәдәге бюджетлар hэм шәхси инвесторлар	Шул исәптән, федераль бюджет	Шул исәптән, ТР бюджеты	Шул исәптән, жирле бюджет	Шул исәптән, бюджеттән тыш чыганаклар
1	Юлларны ремонтлау	10000	0	8000	2000	0
2	Юлларны карап тоту	2645	0	2116	529	0
3	Яктырту	1240	0	1240	0	0

8. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БЭЯЛӘҮ

Программа чарапарын тормышка ашыру нәтижәлелеген комплекслы бэяләү аны гамәлгә ашыру вакыты дәвамында hэм аны тормышка ашыру тәмамланғаннан соң ел саен гамәлгә ашырыла hэм үз эченә муниципаль программа чарапарының үтәлеше дәрәжәсен бэяләүне hэм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бэяләүне ала.

- жирлекнен транспорт инфраструктурасын үстерүү;
- тормыш эшчәнлегенен башка өлкәләре белэн балансланган hэм координацияләнгән;
- социаль-икътисадый үсеш өчен шартлар формалаштыруу;
- юл хәрәкәте иминлекен арттыруу;
- халыкка, икътисадый эшчәнлек алып баручы юридик затларга hэм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнен нәтижәлелеге сыйфаты;

- жирлекнөң әйләнә-тире мохитенә транспорт инфраструктурасының тискәре йогынтысын киметү.

9. ПОЧИНОК-КУЧУК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘҮ ӨЛКӘСЕНДӘ ИНСТИТУЦИОН ҮЗГӘРТҮЛӘР, ЭШЧӘНЛЕКНЕ ХОКУКЙЫ ҢӘМ МӘГЬЛҮМАТИ ТӘЭМИН ИТҮНЕ КАМИЛЛӘШТЕРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, Починок-Кучук авыл жирлеге башкарма комитеты Программа чарапарын тормышка ашыру барышын гомуми контролльдә тота, шулай ук Программаны тормышка ашыру барышында оештыру, методик һәм контроль функцияләр башкара:

- чарапарны финанслау күләмнәрен һәм чыганакларын аныклап, Программаны гамәлгә ашыру буенча ел саен үткәрелә торган чарапар планын эшләү;
- программа чарапарын тормышка ашыруны вакыты, эчтәлеге, финанс чыгымнары һәм ресурслар буенча контролльдә тоту;
- программа чарапары комплексын гамәлгә ашыру буенча эшне методик, мәгълүмати һәм оештыру яғыннан тәэмин иту.

Программаны тормышка ашыру кысаларында институциональ үзгәрешләр күздә тотылмый. Идарә структурасын, шулай ук транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне тормышка ашырганда үзара бәйләнешләрнең характеристын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла.

Починок-Кучук авыл жирлеге территорииясендә транспорт инфраструктурасын үстерүнен Программаның максатчан күрсәткечләренә ирешүгә юнәлдерелгән норматив-хокукий һәм мәгълүмати тәэмин ителешен камилләштерү барышында Россия Федерациясенең региональ һәм федераль законнарына даими мониторинг нигезендә шәһәр төзелеше проектлары нормативларына вакытында үзгәрешләр кертүне тәэмин итәргә кирәк.

Әлеге Программа транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне һәм рекомендацияләрне регламентлый торган законнар, караплар, күрсәтмәләр, методик рекомендацияләр һәм башка норматив-хокукий актлар үз көченә кергәндә корректировкаланырга яисә яңадан каралырга тиеш.

Максатчан индикаторларны һәм күрсәткечләрне, куелган максатларга ирешү динамикасына һәм темпларына, тышкы мохиттә үзгәрешләргә, социаль-икътисадый шартларга һәм башка факторларга бәйле рәвештә корректировкалау мөмкинлеге карала.

Программаны мәгълүмат белән тәэмин иту массакүләм мәгълүмат чарапары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар өчен дә, аерым гражданнар өчен дә программаны тормышка ашыру барышы һәм аның аерым чарапары турында мәгълүматның транспарантлыгы принцибын үтәп гамәлгә ашырыла.

Өлөгө Программа «Жирлеклэрнең, шәһәр округларының Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы каары нигезендә эшләнгән.

Жирлеклэрнең һәм шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм раслау мониторингын гамәлгә ашыру тәртибе Россия Транспорт министрлыгының 2016 елның 26 маенданы 131 номерлы боерыгы белән билгеләнгән.